

Aral'ın Yazısı Üzerine

Murat Yılmaz*

Türk siyasî hayatında olduğu gibi iktisadî hayatında da doğruluğu kendinden menkul bir takım efsaneler vardır: Bunlardan birisi de tek partili dönemde bütçelerin açık vermediği, denk bütçe prensibinden ancak çok partili hayata geçilince vazgeçildiği iddiasıdır. Demokratik hayatı kötüleyerek tek parti idaresini yüceltmek amacıyla yürüyen bu efsanenin yanlışlığı, daha tek parti döneminde gösterilmiştir. Namık Zeki Aral'ın aşağıda iktibas edilen yazısı, sadece bu efsanenin yanlışlığını değil, efsanecyle uğraşıp, gerçeği arayanların başına neler gelebildiğini gösteren bir örnek olmasıyla da ilgiyi hak ediyor.

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Okulu öğretim görevlilerinden Namık Zeki Aral, aynı okulun dergisinde 1943 yılı bütçesi üzerine yazdığı yazısında, dönemin hükümetlerinin çok hassas ve iddialı olduğu bütçe denkliliği konusunda ciddî eleştirilerde bulunmuştur. Aral yazısında, mülhak bütçe ve sınaî bütçe uygulamalarıyla bütçe birliği ilkesinin uygulanmadığını; bu ilkenin, bütçe dışında düzenlenen fevkalâde tahsisat ve fevkalâde bütçeler yoluyla iyice sarsıldığını belirterek, Türkiye bütçelerinin 1933'ten sonra açık verdiğini rakamlara dayanarak göstermekte-

dir. Aral, Başbakanın 1943'te toplanan CHP Altıncı Kurultayı'nda yaptığı konuşmaya atıfla bütçe açığının kabul ve teyit edildiğini kaydederek, buna rağmen aksinin iddia edilmesini eleştirmektedir.

Bu bağlamda eleştirilerine devam eden ve Türkiye'nin Cemiyeti Akvam verilerine göre dünyanın en pahalı ülkelerinden biri olduğunu ifade eden Aral, dönemin tartışılmaz konuları olan varlık vergisini ve devlet borçlarını da eleştirmektedir. Aral, hem varlık vergisinin hukuksuzluğuna, şahsi takdire bırakılan ve itiraz edilemeyen yönüne işaret ederken hem de bu vergi yüzünden ülke ekonomisinin gördüğü ve göreceği zarara işaret etmektedir:

İkinci Dünya Savaşı'nın otoriter siyasî ikliminde bu eleştiriler hoş karşılanmayarak, Namık Zeki Aral, Millî Eğitim Bakanı Hasan Ali Yücel tarafından okuldan uzaklaştırılacaktır. (Ali Çankaya, *Mülkiye Tarihi ve Mülkiyeliler*, C: II, s. 847.) Konuyu, Fehmi Yavuz hatıralarında şöyle anlatıyor: Yazı hakkında Siyasal Bilgiler Okulu Müdürü Zeki Mesut Alsan ile Maliye Bakanı Fuat Ağralı arasında çok sert konuşmalar olmuş; Alsan, "İmzalı yazılar olduğu gibi yayınlanır. Biz sansürcülük yapmayız" demiştir. Bu tartışmadan sonra, Merkez Bankası Danışmanı

* Dr., Siyaset Bilimci.

olan Namık Zeki Aral istifa ederek derslere gelmemiştir. Yavuz, SBO Müdürü Alsan'ın istifasını da bu olaya bağlıyor. Yazının çıktığı

dergi ise Fehmi Yavuz tarafından dağıtılan kitapçılardan geri toplanmıştır. (Fehmi Yavuz, *Anılarım*, yy, ty, s. 73.)

Normalleşme

Avrupa Birliği Sürecinde Türkiye

Eser Karakaş

Normalleşme, Eser Karakaş'ın daha önce muhtelif yerlerde yayınlanmış makalelerinin bazılarını bir araya getirmektedir. Kitapta yer alan yazıların bir kısmı, Türkiye'nin kronik iktisadî problemleri ile ilgilidir. Eser Karakaş, bu yazılarında söz konusu sorunların güncel yansımaları yanında, fikrî temelleri ile de meşgul olmakta ve iktisadî refaha giden yolun daha az devletten daha çok piyasadan geçtiğini tekrar tekrar vurgulamaktadır.

Yazarın dış; medenî dünya ile bütünleşme yolunda kararlı ve cesur olmamız; problem çözme, politika, iç siyaset, sol ve sağ geleneğin siyasî ve kültürel temelleri ve yansımalarıyla ilgili yazıları da, genelde, kendimize güvenmemiz, kapasitemizi geliştirmemiz, AB üyeliği için gerekenleri hızla yapmamız; kültürümüzü ve tarzımızı demokratikleştirmemiz gerektiğini vurgulamaktadır. Bu yazıların bir kısmında teorik bir yaklaşımın izleri, bir kısmında ise güncel ilişkin önemli bilgi ve tahliller yer almaktadır.

Ben

Ayn Rand

Ben, bir nükleer savaştan sonra ortaya çıkan totaliter bir sistemde yaşayan bir kimsenin, sözlüklerden ve toplumsal hayattan silinen, yeri "biz" kelimesi tarafından doldurulan "ben" kelimesini ve kendisini keşfedişinin hikâyesi. Yüzyılımızın en büyük romancılarından Ayn Rand'ın *gerçek özgürlüğün* ne olduğunu en kısa ve en veciz bir şekilde dile getirdiği bu eserini okuyarak, siz de kendinizi, bireyselliğinizi keşfetmeye başlayabilirsiniz.

LiBeRtE

kitaplığınızda özgürlüğe yer açın...